

หลักสูตรการทำลูกอมสมุนไพรเล็บบุหรี่ จำนวน 35 ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพด้านพาณิชยกรรมและบริการ
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพทะเล

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมากเพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพเป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ 2561ภายใต้กรอบที่จะพัฒนา 5 ศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เถ่าทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่ง และมีความสามารถแข่งขันได้ในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ

สมุนไพรไทยสามารถผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อใช้บรรเทาอาการเจ็บป่วย การบำบัดดูแลสุขภาพ จึงเป็นทางเลือกในการรักษาและป้องกันโรคทั้งในรูปแบบของยาและผลิตภัณฑ์อาหารเสริมที่เป็นกระแสนิยมของคนทั่วไปในปัจจุบัน เช่น การนำหลอดดอกขาวมาแปรรูปเป็นลูกอม สำหรับผู้ที่ต้องการลด ละ เลิกบุหรี่ หลอดดอกขาวทั้งต้นมีรสขมชุ่ม เป็นยาเย็น ออกฤทธิ์ต่อปอดและตับ มีสรรพคุณทำให้เลือดเย็น เป็นยาแก้พิษ หลอดดอกขาวมีโพแทสเซียมสูง จึงไม่ควรใช้กับผู้ที่ เป็นโรคหัวใจและโรคไต ซึ่งสถานการแพทย์แผนไทยประยุกต์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลได้นำหลอดดอกขาวซึ่งเป็นสมุนไพรไทยบดเป็นผงชงกับน้ำร้อนใช้สำหรับจิบลดความอยากบุหรี่ นอกจากนี้ยังสามารถนำสมุนไพรหลอดดอกขาวมาแปรรูปเป็นลูกอม และเสปรย์ เพื่อลดความอยากบุหรี่ได้อีกด้วย ดังนั้นการนำสมุนไพรมาแปรรูปเป็นลูกอมสมุนไพรเล็บบุหรี่สามารถทำเป็นอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ให้กับตนเอง ครอบครัว และชุมชนต่อไปได้

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม

2. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน

3. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ 5 ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้และความเข้าใจในการทำลูกอมสมุนไพรเล็กบุหรี
2. มีทักษะในการทำลูกอมสมุนไพรเล็กบุหรี เพื่อการประกอบอาชีพได้
3. มีความรู้เรื่องการบรรจุภัณฑ์ และสามารถออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ได้
4. มีความรู้ ความเข้าใจช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และการจัดทำบัญชีต้นทุนได้

กลุ่มเป้าหมาย

มี 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน 35 ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี 5 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 30 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.	ช่องทางการประกอบอาชีพการทำลูกอมสมุนไพรเล็กบุหรี	1. บอกความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำลูกอมสมุนไพรเล็กบุหรี 2. สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำลูกอมสมุนไพรเล็กบุหรี 3. มีความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพ 4. สามารถตัดสินใจเข้าสู่การประกอบอาชีพได้	1.ความสำคัญในการประกอบอาชีพ 2. การวิเคราะห์ทางการตลาดและทิศทางการประกอบอาชีพการทำลูกอมสมุนไพรเล็กบุหรี 3. การประกอบอาชีพการทำลูกอมสมุนไพรเล็กบุหรี 4. การตัดสินใจเข้าสู่การประกอบอาชีพ	1.วิทยากรให้ความรู้ถึงความสำคัญและความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำลูกอมสมุนไพรเล็กบุหรี พร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เรียน 2.วิทยากรอธิบายถึงความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำลูกอมสมุนไพรเล็กบุหรี 3.วิทยากรให้ความรู้ การประกอบอาชีพการทำลูกอมสมุนไพรเล็กบุหรี	1ชม.	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการ การเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
				4. วิทยากรผู้สอน และ ผู้เรียน ร่วมกันอภิปราย เกี่ยวกับทิศทางการ ประกอบอาชีพที่เหมาะสม กับตนเอง โดยคำนึง ศักยภาพ 5 ด้านในการ ประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้ง ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์		
2	ทักษะการ ประกอบ อาชีพการ ทำลูกอม สมุนไพรเล็ก บุหรี	1. มีความรู้ ความเข้าใจ ใน การทำลูกอมสมุนไพรเล็กบุหรี 2. บอกวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ใน การทำลูกอมสมุนไพรเล็กบุหรี ได้ 3. บอกวิธีการทำลูกอม สมุนไพรเล็กบุหรีได้ 4. มีทักษะในการทำลูกอม สมุนไพรเล็กบุหรี เพื่อการ ประกอบอาชีพได้	1. ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับสมุนไพรหญ้า ดอกขาว - ชื่อสามัญ/ชื่อ วิทยาศาสตร์ -ลักษณะของหญ้าดอก ขาว (ต้น ใบ ดอก ผล) -สรรพคุณ -ข้อควรระวังในการใช้ หญ้าดอกขาว 2. วัสดุ อุปกรณ์ วัตถุดิบที่ใช้ในการทำ ลูกอมสมุนไพรเล็ก บุหรี 3. การทำลูกอม สมุนไพรเล็กบุหรี - ขั้นตอนการเตรียม วัตถุดิบ - ขั้นตอนการทำลูก อมสมุนไพรเล็กบุหรี	1. จัดให้ผู้เรียนศึกษา เอกสารใบความรู้เรื่อง สมุนไพรหญ้าดอกขาว - ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร หญ้าดอกขาว (ชื่อสามัญ/ ชื่อวิทยาศาสตร์ ลักษณะ ของหญ้าดอกขาว (ต้น ใบ ดอก ผล) สรรพคุณ ข้อ ควรระวังในการใช้หญ้า ดอกขาว) -หลักการเลือกสมุนไพรที่ ใช้สำหรับการลดอาการ อยากบุหรี 2. วิทยากรบรรยายและ สาธิตการทำลูกอม สมุนไพร พร้อมทั้งจัดให้ ผู้เรียนศึกษาวัสดุ อุปกรณ์ ในการทำ การเลือกวัตถุดิบ และวิธีการทำลูกอม สมุนไพรเล็กบุหรี	2ชม.	25ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			<ul style="list-style-type: none"> -ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพ 4. การฝึกทักษะปฏิบัติการทำลูกอมสมุนไพรเล็กบุหรี 	<ul style="list-style-type: none"> 3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติทำลูกอมสมุนไพรเล็กบุหรี <ul style="list-style-type: none"> -การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ -การเตรียมวัตถุดิบ -การฝึกทักษะทำลูกอมสมุนไพรเล็กบุหรี -การตรวจสอบคุณภาพ 4. วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียน 		
3	การบรรจุภัณฑ์	<ul style="list-style-type: none"> 1. บอกความสำคัญของบรรจุภัณฑ์ได้ 2. บอกวัสดุที่ใช้ทำบรรจุภัณฑ์ได้ 3. สามารถออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> 1.บรรจุภัณฑ์ <ul style="list-style-type: none"> - ความสำคัญของบรรจุภัณฑ์ - วัสดุที่ใช้บรรจุภัณฑ์ - การออกแบบบรรจุภัณฑ์ลูกอมสมุนไพรเล็กบุหรี 2. การฝึกทักษะการบรรจุภัณฑ์ลูกอมสมุนไพรเล็กบุหรี 3. การออกแบบตราสินค้า ฉลากสินค้า 	<ul style="list-style-type: none"> 1. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่องบรรจุภัณฑ์และการออกแบบตราสินค้า ฉลากสินค้า 2. วิทยากรอธิบายและสาธิตเกี่ยวกับการบรรจุภัณฑ์ การออกแบบตราสินค้า ฉลากสินค้า 3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การบรรจุภัณฑ์และการออกแบบตราสินค้า ฉลากสินค้า 4. วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียน 	1ชม.	3ชม.
4	การจัดจำหน่าย	<ul style="list-style-type: none"> 1.สามารถบอกช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้ 2. สามารถจัดทำบัญชีต้นทุนได้ 	<ul style="list-style-type: none"> 1. ช่องทางการจำหน่ายสินค้า <ul style="list-style-type: none"> -การจำหน่ายสินค้าออนไลน์ -การกำหนดราคาขาย -การส่งเสริมการขาย 2. การจัดทำบัญชีต้นทุนการผลิต 	<ul style="list-style-type: none"> 1. วิทยากรบรรยายให้ความรู้ช่องทางการจำหน่ายสินค้า <ul style="list-style-type: none"> -การจำหน่ายสินค้าออนไลน์ -การกำหนดราคาขาย -การส่งเสริมการขาย 	1ชม.	2ชม.

				2. จัดให้ผู้เรียนศึกษา และ ฝึกปฏิบัติการทำบัญชี ต้นทุนการผลิต		
--	--	--	--	---	--	--

สื่อการเรียนรู้

1. ศึกษาจากเอกสาร/ใบความรู้
2. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน/วิทยากร/ภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. ใบงาน/แบบทดสอบ
4. วัสดุฝึกทักษะอาชีพ

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎี
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการฝึกปฏิบัติ

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลการประเมินความพึงพอใจระดับมากขึ้นไป ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80